

HØRINGSSVAR

Forslag til endringer i gjeldsordningsloven og livsoppholdsforskriften

Fra Barne- og familiedepartementet

Høringsfrist: 10. januar 2022
Innvilget utsatt høringsfrist: 28. januar 2022

INTRUM AS

- tidligere LINDORFF AS

v/ Kate Selsvoll

Innholdsfortegnelse

1. Nylig stiftet gjeld - (Høringsnotatets kapittel 4)	3
2. Forslag om å oppheve kravet om at Nav-kontoret skal bistå ved egetforsøk - (Høringsnotatets kapittel 5)	4
3. Kunngjøring og anmeldelse av krav, preklusivitet - (Høringsnotatets kapittel 6)	6
4. Gjeldsordning mer enn én gang - (Høringsnotatets kapittel 7)	8
5. Digitalisering - (Høringsnotatets kapittel 8)	9
6. Styrket veiledning og oppfølging av gjeldsordningsskyldnere - (Høringsnotatets kapittel 9)	11
7. Livsopphold og utbetaling til kreditorene – (Høringsnotatets kapittel 10)	12
8. Solidargjeld og sameie i bolig - (Høringsnotatets kapittel 11)	16
9. Innbetaling av dividende, betalingsplaner mv. - (Høringsnotatets kapittel 12)	17
10. Gjeldsordningsperiodens lengde - (Høringsnotatets kapittel 14)	21
11. Oppgjør ved innbetaling av engangsoppgjør - (Høringsnotatets kapittel 15)	22
12. En enklere og mer effektiv behandling av endrings saker - (Høringsnotatets kapittel 16)	23
13. Tilsettingssettelse av gjeldsordning ("etterperioden") - (Høringsnotatets kapittel 17)	26

1. Nylig stiftet gjeld - (Høringsnotatets kapittel 4)

Departementet ber om høringsinstansenes syn på følgende forslag:

1. Bestemmelsen om nylig stiftet gjeld oppheves, og det nedfelles i forarbeidene at forholdet skal inngå i den generelle støtendevurderingen hvor også skyldnerens situasjon ellers, herunder behovet for gjeldsordning, skal trekkes inn. Gjeldens alder skal tillegges noe mindre vekt enn i dag.
2. Regelen om nylig stiftet gjeld beholdes med den endring at halvparten av gjelden ikke må være stiftet *det siste året* før søknad om gjeldsforhandling fremsettes.
3. Det skal legges større vekt på *mengden*, og mindre vekt på *andelen* nystiftet gjeld.

Departementets forslag 1 om at vurderingen av andel nystiftet gjeld skal inngå i den generelle støtendevurderingen kan resultere i at dette punktet kan bli svært skjønnsbasert og dermed ressurskrevende for partene å forholde seg til. Videre kan en slik endring føre til at mange saker bringes inn for retten for grensedragnings / avklaring. Som departementet er inne på kan en mer skjønnsbasert regel føre til ulik praksis. Dette bør i størst mulig grad søkes unngått da det ikke er lokal praksis som bør være utslagsgivende for når gjelden anses gammel nok til å søke gjeldsordning.

At gjeldens alder skal tillegges noe mindre vekt anses bekymringsfullt, særlig sett opp mot forslaget om utvidelse av adgangen til gjeldsordning mer enn én gang, jfr. kapittel 7 i Høringsnotatet. Intrum ser det som uheldig dersom skyldner i større grad enn tidligere skal få anledning til å søke gjeldsordning kort tid etter opptak av gjelden. For enkelte kan det gi mulighet til å spekulere i dette, eller til eventuelt å innrette seg med tanke på offentlig gjeldsordning.

I alternativ 2 går departementet i motsatt retning og legger opp til en absolutt regel der terskelen senkes til at hoveddelen av gjelden ikke skal være stiftet det siste året før søknaden. Det er klare fordeler med absolutte regler, men det har også sine ulemper. I praksis ser vi at skyldnere som stifter gjeld helt opp til søknadstidspunktet allikevel ikke har stiftet så mye som halvparten av gjelden det seneste året. For å oppfylle varighetskriteriet vil mange søkere ha opparbeidet seg gjelden over et tidsrom på minst tre år eller mer. En absolutt regel om at halvparten av gjelden ikke må være stiftet det siste året, vurderes lite aktuell da de fleste vil ha stiftet det meste av gjelden forut for det siste året. Uansett bør ikke den generelle adgangen til å ha en større andel nystiftet gjeld på søknadstidspunktet bli utvidet.

Ved å beholde dagens praksis om at under halvparten av gjelden må være yngre enn to år, vil mange spill- og rusavhengige ha fått gjennomført et behandlingsopplegg før det søkes om offentlig gjeldsordning. Vår erfaring er at flere spilleavhengige søker gjeldsordning for tidlig per i dag. Flere har fått stoppet offentlige gjeldsforhandlinger fordi det avdekkes spilling i perioden. Andre har fått opphevet gjeldsordningen på grunn av tilbakefall. For denne gruppen kan tiden fra gjeldsstiftelse til gjeldsforhandlinger ha stor

betydning. Sjansen for å kunne gjennomføre en gjeldsordning må antas å øke for spill- og rusavhengige som har gjennomført behandling og fått videre oppfølging.

Intrum har for øvrig innspill til et alternativ til departementets forslag 2. Vi ber om at det vurderes å opprettholde dagens praksis om at halvparten av gjelden ikke må være stiftet de siste to årene, med den endring at det gjøres unntak for krav som har sin bakgrunn i at skyldner har blitt svindlet.

Intrum vurderer departementets forslag 3 å være det beste alternativet. Dersom skyldner har en total gjeld på 2 millioner, men har stiftet kr 800.000 av gjelden det siste halvåret, vil han ut fra dagens praksis ikke anses å ha for mye nystiftet gjeld. Dette mener vi er feil da andelen nystiftet gjeld i absolutte tall er svært stort. En endring av loven som innebærer større vekt på mengden nystiftet gjeld, anses å være en god løsning. Dersom regelen suppleres med utfyllende uttalelser og eksempler i forarbeidene, vil det kunne gi god veiledning for lovanvenderne. Fokuset ville blitt flyttet over på mengden nystiftet gjeld, og etter vår forståelse ville dette være en riktig endring.

Oppsummering:

Vi mener at dagens praksis som tilsier at hoveddelen av gjelden ikke kan være stiftet tidligere enn to år før søknad, i hovedsak bør videreføres. Det er flere grupper skyldnere, herunder spill- og andre rusavhengige, som kan ha stor fordel av at det går noe tid fra gjeldsstiftelse til gjeldsforhandling. En endring i tråd med forslag 3 om at det skal legges større vekt på mengden nystiftet gjeld, anses positivt.

2. Forslag om å oppheve kravet om at Nav-kontoret skal bistå ved egetforsøk - (Høringsnotatets kapittel 5)

Departementets forslag

Gjeldsordningsloven § 1-5 oppheves.

Gjeldsordningsloven § 1-3 andre ledd skal lyde:

I enkle og oversiktlige saker kan det ikke åpnes gjeldsforhandling etter loven her dersom det er klart at skyldneren ikke etter evne har forsøkt å komme frem til en gjeldsordning med kreditorene på egen hånd. Ved vurderingen skal det legges vekt på skyldnerens personlige ressurser og situasjon for øvrig, samt utsiktene til at forhandling om en frivillig løsning vil føre frem.

Tredje ledd oppheves.

Departementet ber også om høringsinstansenes syn på om kravet til egetforsøk bør oppheves fullstendig, slik at skyldneren ikke avkreves egetforsøk i noen tilfeller. En slik ordning vil være lik den som praktiseres av namsfogden i Oslo, Asker og Bærum.

Intrums erfaring er at vi oppnår mange gode avtaler utenom offentlig gjeldsordning og namsmannapparater. Det dreier seg ofte om akkordoppgjør, men også utenrettslige gjeldsordninger.

Vi har forståelse for at det er ressursbesparende for det offentlige at flere skyldnere kan få bistand fra namsmannen på et tidligere tidspunkt. Intrum mener imidlertid at det fortsatt vil være stor verdi for mange skyldnere å enten selv, eller med bistand fra andre, forsøke å komme frem til en utenrettslig løsning med kreditorene. Et slikt egetforsøk vil ha stor verdi i seg selv gjennom bevisstgjøring av egen økonomi og gjeldsforpliktelser. Vår erfaring er at skyldnere som i perioden før gjeldsordning har vært aktive og arbeidet for en løsning, gjennomgående har en bedre forståelse for avtalen. Prosessen har bidratt til bevisstgjøring. Dette har bidratt til at mange har fått bedre kunnskap om hvordan avtalen bør etterleves enn flere av de skyldnerne som ikke har vært gjennom en slik prosess før offentlig gjeldsordning. Vi ser klare forskjeller i gjennomføringen av gjeldsordning for skyldnere som har vært aktive i en utenrettslig prosess, fremfor dem som har fått det meste tilrettelagt gjennom en offentlig gjeldsordning.

For flere er det av stor betydning å komme frem til en avtale med kreditorene uten at det noteres anmerking om gjeldsordning i Løsøreregisteret som blir stående i flere år. Enkelte har oppgitt at det ikke er forenlig med den jobben de har med en slik anmerking. Flere opplyser at arbeidsgiver ikke vil kunne akseptere betalingsanmerking, og disse skyldnerne har ofte et sterkt ønske om en utenrettslig løsning.

I de tilfellene der egetforsøk skal gjennomføres, jfr. ny § 1-3 andre ledd, bør det kanskje vurderes om dette skal følges opp med en ny bestemmelse vedrørende kommunens bistandsplikt, tilsvarende dagens § 1-5 som foreslås opphevet.

For de med svakest forutsetninger til å gjennomføre utenrettslige gjeldsforhandlinger, vil det være gunstig og tidsbesparende å få bistand fra namsmannen uten å bruke tid og ressurser på egetforsøket. I kompliserte og uoversiktlige saker fremstår det hensiktsmessig både for Nav og kreditorene å ikke måtte gå omveien om egetforsøk. Intrum stiller seg positiv til at der utenrettslige forhandlinger fremstår nytteløst, har ikke skyldner en forpliktelse til å på egenhånd forsøke å komme frem til en utenrettslig løsning.

Intrum antar at lovendringen kan føre til vesentlig færre utenrettslige gjeldsordninger. På grunn av gjeldsregisterloven forventes det på sikt å ville bli en lavere andel av skyldnerne som er varig ute av stand til å oppfylle sine forpliktelser. Som følge av dette vurderes det sannsynlig at det blir en vridning mot et økt antall skyldnere som får behov for en nedbetalingsavtale snarere enn en utenrettslig gjeldsordning med ettergivelse. Det forventes at lovendringen ikke vil få vesentlig betydning for dem som søker løsning ved engangsoppgjør. Vi kommer nærmere tilbake til oppgjør ved engangsbetaling i punkt 11.

Oppsummering:

Skyldnere med svakere forutsetninger enn andre må antas å ha et større behov for ekstra bistand fra det offentlige. Intrum er enig med departementet i at det er fordelaktig og ressursbesparende at disse ikke må gjennomføre egetforsøket via Nav. I andre typer saker som fremstår oversiktlige, kan det være ønskelig både for skyldner og kreditorene å forhandle om en utenrettslig avtale. Intrum ønsker derfor ikke at egetforsøket skal utgå i

sin helhet. Som et minimum ønsker vi derfor at departementets forslag om ny § 1-3 annet ledd om egetforsøk for «enkle og oversiktlige saker» innføres.

3. Kunngjøring og anmeldelse av krav, preklusivitet - (Høringsnotatets kapittel 6)

Departementet foreslår at det i gol. § 3-2 tilføyes et nytt tredje ledd som lyder slik:

Krav fra finansforetak eller inkassoforetak som ikke er anmeldt innen fristen, bortfaller når gjeldsordningen vedtas eller stadfestes.

Uanmeldte krav etter tredje ledd bortfaller likevel ikke dersom,

a) skyldneren forsettlig eller på grovt uaktsom måte har unnlatt å opplyse om kravet,

b) kravet er pantesikret innenfor verdien pluss 10 prosent av bolig som skal beholdes eller innenfor verdien av andre gjenstander som skal beholdes, jf. § 4-8 første ledd bokstav a og b i loven her.

c) gjeldsordningen blir opphevet, jf. § 6-2 tredje ledd i loven her.

Departementet har vært i tvil om hvorvidt offentlige kreditorer og oppkrevere, eksempelvis Skatteetaten, Lånekassen og Husbanken bør omfattes av forslaget. Departementet ber om høringsinstansenes syn på dette.

Opplysninger om krav som gjelder kredittkort og forbrukslån kan hentes fra gjeldsregistre og bør kunne forventes medtatt i skyldners fordringshaverliste. Dersom slike krav ved en feil ikke er blitt anmeldt fra finansforetak eller inkassoforetak, må fordringen inntas i gjeldsordningen så lenge opplysninger om kravene fremkommer av tilgjengelige gjeldsregistre per åpningsdato.

På sikt vil man kunne forvente at informasjon om saker som ligger hos finansforetak og profesjonelle aktører blir mer tilgjengelig i ulike registre. Namsmannen vil i tilfellet kunne hente informasjon om skyldners gjeld fra gjelds- og inkassoregister for fullstendig oversikt, uten at de profesjonelle aktørene må sende inn kravoppstilling.

I praksis mottar namsmannen mange unike kravsanmeldelser. Disse er fremlagt i ulike formater. Intrum er godt kjent med at arbeidet med å notere hver enkelt sak i skyldners fordringshaverliste, er tidkrevende arbeid. Loven bør ta sikte på at fremtidige registre kan innhente tilnærmet fullstendige oversikter over skyldnerens gjeld. Slike oversikter vil sannsynligvis også være konvertibel, slik at namsmannen raskt kan nyttiggjøre seg av nødvendige data uten manuell registrering i eget system.

I henhold til lovforslaget vil ikke krav fra et finans- eller inkassoforetak bli inntatt i ordningen dersom det meldes etter fristen. Det følger av ny § 3-2 tredje ledd bokstav c) at «Uanmeldte krav etter tredje ledd bortfaller likevel ikke dersom gjeldsordningen blir

opphevet, jf. § 6-2 tredje ledd i loven her». Krav som er oppstått før åpning av gjeldsforhandling antas å ikke kunne forfølges med vanlige rettskritt selv om det ikke er med i gjeldsordningen. Et spørsmål er om krav som ikke er med på fordringshaverlisten vil kunne bli foreldet når det ikke inntas i ordningen. Det antas at krav som består på åpningstidspunktet fortsatt ikke kan sikres med rettskritt.

Det fremgår av foreldelsesloven § 21 3. ledd:

Dersom fordringen blir omfattet av en gjeldsordning etter gjeldsordningsloven blir det regnet en ny frist fra 10 år fra den dag da fristen for å ta stilling til frivillig gjeldsordning etter gjeldsordningsloven | 4 -12 første ledd er løpt ut, eller fra den dag da tvungen gjeldsordning ble stadfestet.

Siden regelen forutsetter at fordringen er «omfattet» av en gjeldsordning for at det skal regnes ny frist på 10 år, er spørsmålet hvordan dette blir for krav som har oppstått før åpning av gjeldsforhandlinger. Kravet hindres meldt i gjeldsordningen på grunn av ny § 3-2 tredje ledd, og det må antas at andre regler vil bestemme foreldelsesdatoen.

Hvorvidt et krav foreldes i gjeldsordningen eller ikke kan få betydning dersom gjeldsordningen skulle bli opphevet. Hvis kravet i mellomtiden er blitt foreldet, vil virkningen være at det faller bort.

Det fremstår usikkert hvilken virkning lovforslaget får i forhold til foreldelse for krav som ikke blir tatt med i ordningen. Vil krav som ved en feil ikke er anmeldt innen fristen bli foreldet? Lovforslaget vil føre til at etteranmeldte fordringer fra finans- og inkassoforetak ikke innlemmes i kreditorfellesskapet med de tap av rettigheter det medfører. Dersom preklusivitet hindrer rettskritt mot foreldelse, vil mange krav i praksis bli ettergitt selv om gjeldsordningen skulle bli opphevet.

En annen problemstilling som kan oppstå er i de tilfellene der gjeldsordningen blir opphevet: Hvordan skal fordringshavere med krav som ikke er tatt med i ordningen få informasjon om at gjeldsordningen er blitt opphevet, og at kravet dermed kan inndrives? Lovforslaget kan i praksis føre til at de fordringene som etter ny § 3-2 tredje ledd inntas i ordningen i tillegg til å miste sin andel av dividende ikke vil få informasjon om eventuell opphevelse. Siden gjelden som var oppstått før skjæringsdatoen ved åpning av gjeldsforhandling antas ikke å kunne bli sikret mot foreldelse, vil fordringen i mange tilfeller måtte anses tapt. Det er kun i de tilfellene der gjeldsordningen blir opphevet, kreditoren på en eller annen måte blir gjort oppmerksom på det, og kravet i mellomtiden ikke er blitt foreldet, at fordringen vil bestå jfr. ny § 3-2 tredje ledd bokstav c).

Intrum har forståelse for bakgrunnen for lovforslaget. Det er anslått at om lag halvparten av endringsforslagene omhandler etteranmeldte krav; mange av dem små fakturakrav. Fordringer som fremkommer av gjeldsregister per åpningsdato må inntas i fordringshaverlisten. I stedet for preklusjon av alle krav fra finans- eller inkassoforetak, foreslår vi at det settes en beløpsgrense for etteranmeldte krav for de minste fakturakravene. Vi antar at informasjonen som ligger i gjeldsregisteret og en beløpsgrense

for preklusjon vil kunne avhjelpe situasjonen hos namsembetene og bidra til å unngå uforholdsmessig merarbeid for namsfullmektigene

Intrum mener at reglene for anmeldelse av krav fra offentlige kreditorer som Skatteetaten, Lånekassen og Husbanken bør sidestilles med reglene for finans- og inkassoforetak i henhold til vårt forslag til endring. Krav fra de offentlige kreditorerne kan omfatte svært store krav som er fellesskapets midler. Store fordringer bør fortsatt kunne innlemmes i avtalen. Samtidig mener vi at anmeldelse av krav fra private og offentlige kreditorer bør behandles likt i forhold til preklusjon. Vårt forslag om en nedre beløpsgrense vil hindre mye merarbeid for små krav, men vil samtidig sikre at større fordringer inntas i gjeldsordningen. Dette bør gjelde for offentlige så vel som for private krav.

Oppsummering:

Krav som fremkommer av gjeldsregistre (og senere andre registre) per åpningsdato for gjeldsforhandlinger må senere kunne inntas i ordningen. For andre uteglemte krav fra finans- og inkassoforetak bør det foreligge en beløpsgrense for preklusjon. Fordringer fra offentlige og private kreditorer bør behandles likt.

4. Gjeldsordning mer enn én gang - (Høringsnotatets kapittel 7)

Departementet ber om høringsinstansenes syn på følgende forslag:

- **Forslag 1:** *Tidligere gjeldsordning gjøres til ett av flere relevante momenter i støttevurderingen. Utgangspunktet om at en gjeldsordning bare skal oppnås en gang vil dermed kunne fravikes i noe større utstrekning.*
- **Alternativ til forslag 1:** *Vurderingen av om det foreligger "særlige forhold" som tilsier en ny gjeldsordning, presiseres med sikte på å myke opp praksis og sikre en mer enhetlig etterlevelse.*

Adgangen til gjeldsordning mer enn én gang foreslås utvidet. Slik vi forstår departementet er det fortsatt ønskelig at dagens hovedregel om at gjeldsordning bare kan oppnås én gang, skal bestå. I det følgende tar vi derfor utgangspunkt i dette, og at det er unntaksregelen, jfr. dagens lov § 1-4 tredje ledd siste punktum som skal vurderes.

I Høringsnotatet, side 40, viser departementet til et eksempel der personer som er rammet av generell gjeldskrise, for eksempel Covid 19-pandemien, normalt ikke vil kunne oppnå gjeldsordning på nytt med mindre det foreligger særegne, individuelle forhold. Siden en pandemi ligger utenfor den enkelte persons kontroll, vil vi tro at mange tingretter ut fra dagens unntaksbestemmelse ville åpnet for nye gjeldsforhandlinger. Forhold som kan knyttes til konjunkturendringer, pandemier og annet som den enkelte skyldner ikke kan lastes for, bør tilsi at det kan åpnes for gjeldsforhandling på nytt.

Dagens praksis tilsier at skyldner ikke må kunne lastes for at han har fått nye gjeldsproblemer. Vi mener at dette fortsatt må være utgangspunktet for om en skyldner

skal kunne oppnå gjeldsordning mer enn en gang. Adgangen til å oppnå gjeldsordning mer enn en gang bør fortsatt være en unntaksbestemmelse der de særegne forholdene i saken må legges til grunn for vurderingen.

Dersom hovedregelen om at gjeldsordning bare kan oppnås en gang blir altfor uthullet, vil det lett kunne virke støtende for folk flest. Mange strekker seg langt for å oppfylle sine forpliktelser uten å søke gjeldsordning. Dersom unntaksbestemmelsen utvides for mye vil dette kunne ha betydning for tilliten til gjeldsordningsinstituttet og den alminnelige betalingsmoral. Dersom det blir lettere å oppnå gjeldsordning flere ganger, kan viktigheten av å overholde gjeldsordningsavtalen bli lavere. En snever unntaksregel må forventes å ha motiverende effekt for mange skyldnere til å følge forpliktelsene i avtalen og forhindre nye gjeldsproblemer.

Det er ønskelig at en offentlig gjeldsordning skal føre til økt kunnskap og forståelse for egen økonomi, og det kan være aktuelt at enkelte får tett oppfølging fra Nav. Siden det vurderes å bruke mer ressurser på økt kunnskap om økonomistyring, bør det forventes mindre behov for å måtte søke om offentlig gjeldsordning mer enn en gang.

For kreditorene er det viktig å kunne ha tillit til at de inngåtte avtalene blir oppfylt. Innføringen av gjeldsregisterloven har betydning for kartlegging av søkeres økonomi slik at kreditter per i dag gis på et bredere og mer dokumentert grunnlag enn tidligere. Utvidelse av muligheten til å oppnå gjeldsordning to eller flere ganger må vurderes i forhold til kredittgivningen. En mulig effekt av utvidet adgang til å oppnå ny gjeldsordning, kan bli at mange søkere i praksis får mindre tilgang til usikret kreditt enn tidligere. Tilgjengelige kredittavtaler vil også kunne bli langt dyrere for denne søkergruppen.

Intrum mener at departementets «alternativ til forslag 1» er det beste alternativet. En presisering av «*særlige forhold*» for å sikre mer enhetlig praksis vurderes hensiktsmessig for alle parter. Hva som ligger i begrepet og hvor langt oppmykningen skal strekke seg, er ikke spesifisert fra departementets side. Vi er positive til at hovedregelen om at gjeldsordning bare kan oppnås én gang skal bestå, og at det er unntaksregelen som ønskes oppmyket. Dersom «*særlige forhold*» er knyttet til samfunnsmessige forhold utenfor skyldners kontroll, som for eksempel tap av inntekt på grunn av pandemi, er vi også positive til det. Fra vår side vil vi presisere at utvidelse av unntaksregelen ikke bør gjelde tilfeller der skyldner kan klandres for gjeldsproblemene.

5. Digitalisering - (Høringsnotatets kapittel 8)

Det foreslås en lovendring som åpner for at det kan etableres en digital søknadsprosess med adgang til elektronisk levering av søknad. Departementet foreslår også å presisere at en skriftlig erklæring etter gol. § 2-1 tredje ledd kan avgis elektronisk.

Gjeldsordningsloven § 2-1 første ledd annet punktum skal lyde:

Søknad om gjeldsforhandling fremsettes for den alminnelige namsmannen for den kommunen der skyldneren bor. Søknaden kan fremsettes elektronisk eller i papirform. For flere namsmannsdistrikter i samme politidistrikt

kan Kongen fastsette at søknader om gjeldsforhandling skal fremsettes for en av namsmennene. Skyldnere som ikke er bosatt i Norge, jf. § 1-4 fjerde ledd, og skyldnere med adressesperre i Folkeregisteret, jf. folkeregisterloven § 10-4, kan fremsette søknad for den namsmann Kongen har utpekt.

Gjeldsordningsloven § 2-1 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Skyldneren skal avgi skriftlig erklæring om at namsmyndighetene kan innhente opplysninger som nevnt i annet ledd uten hinder av taushetsplikt hos de som har slike opplysninger om skyldneren. Skriftlig erklæring etter første punktum kan avgis elektronisk. Det foreslås en lovendring i § 3-2 første ledd som åpner for at kunngjøring om åpning av gjeldsforhandling kan skje elektronisk på Brønnøysundregistrenes sider i stedet for i Norsk Lysingsblad.

Gjeldsordningsloven § 3-2 første ledd skal lyde:

Straks etter at gjeldsforhandling er åpnet, skal det rykkes inn kunngjøring om det i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon (www.brreg.no) med oppfordring til enhver som har fordring mot skyldneren, om å melde sitt krav til namsmannen innen tre uker etter kunngjøringen. Når særlige grunner foreligger, kan namsmannen fastsette en lengre frist, dog høyst 6 uker.

Intrum stiller seg bak departementets forslag om økt bruk av digitalisering i søknadsprosessen. Selv om departementet er kommet til at dagens regelsett ikke er til hinder for digitalisering, kan det være avklarende at dette presiseres i revidert lov.

Departementet inviterer for øvrig høringsinstansene til å uttale seg om muligheter, fordeler og ulemper omkring økt digitalisering. Vi vil gjerne knytte noen kommentarer til dette.

Et forslag til økt bruk av digitalisering er innhenting av opplysninger om skyldners fordringer fra ulike registre. Det ville være ønskelig om namsmannen på sikt kunne få lest inn kravsanmeldelse fra gjeldsregistre per åpningsdato. Dette ville også bidra til å redusere uteglemte krav.

Inkassoregister er snart på trappene, og innlesning av krav fra inkassoregister ville bidra til ytterligere effektivisering. På sikt ser vi for oss at kravsanmeldelse fra alle profesjonelle aktører, så vel offentlige som private, ville kunne få meldt sine fordringer via registre som er tilgjengeliggjort for namsmannen. I en slik situasjon ville det optimalt sett bare være fordringer som fortsatt lå hos private kreditorer som måtte meldes manuelt / enkeltvis til namsmannen. Vi ser også for oss at innhentete kravopplysninger automatisk ville kunne overføres digitalt til fordringshaverlisten, og at namsmannen på den måten ville slippe mye arbeid med manuell notering av data for alle krav.

Et annet innspill er at all skriftlig kommunikasjon mellom namsmannen, tingretten og profesjonelle aktører bør foregå digitalt. Ordinær postgang går senere enn tidligere, og forsendelser med kort tidsfrist gir mottaker svært kort behandlingstid. Dette er for eksempel tilfelle ved åpning av gjeldsforhandlinger der mottaker får frist på én uke til å uttale seg. I praksis mottar Intrum varsel om åpninger rett før svarfristen løper ut, på dato for svarfrist, eller endog etter at svarfristen er utløpt. På sikt bør det også tilrettelegges for

at alle skriftlige forhandlinger, innsigelser, begjæringer m.m. fra kreditorene til namsmann og tingrett kan sendes elektronisk. Digital kommunikasjon vil innebære en umiddelbar postleveranse og må anses som den fortrukne kanal for postforsendelser. I tillegg til å være tidsmessig effektivt vil det selvsagt være kostnads- og ressursbesparende både for avsender og mottaker.

Intrum har de senere årene flere ganger opplevd at namsmannen har vedtatt gjeldsordninger til tross for innsigelser herfra. Feilen skyldes forsinket eller bortkommen post. Klagesakene har ført til betydelig merarbeid da vi har måttet klage på namsmannens vedtak og be om oversendelse til retten. Ved medhold på klager har ofte forhandlingsperioden være utløpt, og gjeldsforhandlinger har måttet starte på nytt. Digitalisering ville ha avhjulpet dette problemet.

6. Styrket veiledning og oppfølging av gjeldsordningsskyldnere - (Høringsnotatets kapittel 9)

Alternativ 1:

§ 2-3 Namsmannens undersøkelsesplikt

Namsmannen skal sørge for at saken blir tilstrekkelig opplyst.

Namsmannen skal kontrollere at søknaden inneholder de opplysninger som kreves etter § 2-1 annet ledd og kan kreve at søkeren dokumenterer opplysningene.

Namsmannen skal innhente opplysninger om registrerte heftelser i skyldnerens eiendeler.

Namsmannen kan hente opplysninger fra tredjepersoner. Tvangsfullbyrdelsesloven § 7-12 gjelder tilsvarende.

Namsmannen skal også vurdere om skyldnere som kan oppnå gjeldsordning har et særlig behov for råd og veiledning for å kunne gjennomføre gjeldsordningen, om skyldneren er villig til å motta slik veiledning og i tilfelle opplyse om Nav-kontorets tilbud om dette.

Alternativ 2:

Kommunens plikt til å bistå personer med alvorlige gjeldsproblemer Kommunen skal i henhold til sosialtjenesteloven § 17 bistå skyldnere som har behov for råd og veiledning for å kunne fullføre en gjeldsordning etter gjeldsordningsloven eller i forbindelse med endring av en slik ordning. Kommunen skal også vurdere om skyldnere trenger slik oppfølging.

Intrum stiller seg positiv til at gjeldsordningsskyldnere i større grad enn i dag skal få tilbud om veiledning, oppfølging og økt kompetanse på personlig økonomi. Det er viktig å fange opp de gjeldsordningsskyldnerne som har behov for et tilbud om økonomisk hjelp og oppfølging slik at flere lykkes med å gjennomføre sine gjeldsordninger.

En del skyldnere er ressursvake, men mange er det ikke. En kartlegging av skyldnerens forutsetninger og behov for økonomisk bistand, bør etter vårt syn ikke ligge hos namsembetet. Vi er enig med departementet i at en særskilt veiledning som hovedregel bør være frivillig. Dersom vurderingen av om hvilke søkere som har behov for videre

oppfølging i praksis skal basere seg på søknaden og ett skyldnermøte, synes det bedre at denne tjenesten legges til Nav.

Vårt innspill ligger tett opp til alternativ 2. Departementet peker på at det allerede per i dag er mulig for namsmyndigheten å sette vilkår for åpning av gjeldsforhandling, jfr. § 3 -1 annet ledd. En mulig løsning kan være at alle som skal få åpnet for offentlig gjeldsforhandling må ha time hos Nav for gjennomgang av pliktene. Søkerne bør få tilbud om veiledning og bistand dersom offentlig gjeldsordning blir etablert. Mange gjeldsordningsskyldnere har behov for å lære mer om personlig økonomi. Det er ikke nevnt kurs eller opplæring som eksempel på vilkår for åpning av gjeldsforhandlinger. Intrum foreslår at det i alle fall på sikt bør vurderes om det kan stilles vilkår om gjennomføring av kurs i personlig økonomi for åpning av gjeldsforhandling. Kurset kan gjerne avholdes digitalt av personvern hensyn.

Ovennevnte forslag vil frita namsmyndigheten for utvidet ansvar. Ulempen er selvsagt at en obligatorisk samtale med Nav for alle søkere kan være ressurskrevende. På den annen side vil antagelig mange gjeldsordningsskyldnere raskt kunne bli «sjekket ut» dersom de ønsker det, særlig om Nav finner det ubetenkelig. Nav vil ofte ha mer kjennskap til den enkelte søker og således ha bedre forutsetning for å eventuelt anbefale bistand enn det namsmannen har. Fordelen med forslaget er at «Nav-timen» er obligatorisk for alle og at namsmannen ikke vil få tillagt en ytterligere oppgave.

Det er nevnt at rollene til namsfullmektigen og økonomisk rådgiver kan være vanskelig å skille da de i noen grad kan flyte over i hverandre. Vi tror at denne løsningen kan bidra til at rollene blir mer avklart enn om namsmyndigheten skal få tildelt oppgaven med å kartlegge hvilke skyldnere som bør få bistand hos Nav.

Oppsummering:

Intrum mener at Nav har de beste forutsetningene til å gi den enkelte søkeren den bistanden vedkommende har behov for. Av de to alternativene som fremkommer i høringsnotatet mener vi alternativ 2 er det beste. Men vi viser også til vårt forslag over om løsning der alle som søker gjeldsordning blir henvist til en time hos Nav for informasjon om pliktene i en gjeldsordning samt tilbud om videre bistand ved behov.

7. Livsopphold og utbetaling til kreditorene – (Høringsnotatets kapittel 10)

Departementet utformer ikke noe konkret forslag til lov- eller forskriftstekst på dette området nå, men ber om høringsinstansenes syn på problemstillinger det er redegjort for over, herunder om:

1. Livsoppholdssatser og barnetillegg er på riktig nivå, og om det bør opprettes en fjerde aldersklasse for barn ("ungdomssats").
2. Det bør åpnes for avsetning til sparing av et mindre beløp f.eks. kr. 500 per måned for å møte uforutsette utgifter under gjeldsordningen, og ev. hvordan denne avsetningen skal skje i praksis.

3. Postene helse, strøm, oppvarming og transport bør holdes utenfor standardsatsen og fastsettes individuelt, og om dette bør gjelde både for gjeldsordninger og utleggssaker.
  4. Livsoppholdssatsen for voksne bør inndeles i utgiftskomponenter i henhold til et særskilt utarbeidet budsjett som reguleres årlig sammen med livsoppholdssatsene.
  5. Om utgiftsfordelingen mellom ektefeller/samboere ved gjeldsordning og utleggstrekk bør reguleres nærmere.
  6. Om behandlingen av ekstra utbetalinger i juni og desember fungerer tilfredsstillende eller om dette bør reguleres, og i så fall på hvilken måte.
-

Punkt 1

Intrum mener at livsoppholdssatsene som hovedregel fremstår riktige. Den siste vinteren har det vært ekstraordinære høye utgifter til strøm, men gjennomgående synes nivået på livsoppholdet å være riktig. Mange skyldnere foreslår per i dag ekstra avsetninger til transport, strøm og oppvarming, medisintgifter, aktiviteter for barn m.m. Dagens system med gjeldende livsoppholdssatser synes å fungere godt. Dersom skyldner har behov for å dekke ekstra løpende utgifter føres forslag om ekstra avsetninger opp i budsjettet. Mange skyldnere har ikke overskudd, og en eventuell økning av satsene vil således ikke hjelpe dem med lavest inntekt.

At enkelte har behov for høyere avsetninger, kan ikke føre til at alle gjeldsordningssøkere skal få økt livsopphold. Dagens nivå på livsoppholdet – med årlige justeringer den 1.7. hvert år – fremstår å være på et nøkternt, men rimelig nivå. Dette nivået gjenspeiler intensjonen om at skyldner over en avgrenset periode skal betale alt overskudd til kreditorene mot sletting av restgjelden. Livsoppholdssatsen må også ses i forhold til departementets forslag om at namsmannen ved uforutsette utgifter kan innvilge skyldner noen betalingsfrie måneder. Vi ønsker at dagens nivå på livsoppholdssatsene videreføres med årlig justering, og at forslag om ekstra avsetninger fremkommer i den enkeltes forslag til gjeldsordning.

Departementet ber om tilbakemelding på om det bør innføres en «ungdomssats for 18-19-åringer». De tre ulike satsene for livsopphold for barn har økt etter nedjusteringen av satsen for voksne sommeren 2014. Intrum har sett litt på nærmere på satsen for 11-18-åringer. Før endringen i 2014 utgjorde livsoppholdssatsen for de eldste barna 31,93 % av voksensatsen (enkeltvis i parforhold). Som følge av den betydelige reduksjonen for voksne i 2014 økte den forholdsmessige andelen livsopphold for 11-18-åringer. I 2015 utgjorde satsen for barn mellom 11 og 18 år 59,28 % av satsen for en person i parforhold. Til sammenligning er prosentsatsen 63,3 % i dag. En stor del av livsoppholdssatsen for voksne inkluderer blant annet utgifter til strøm og oppvarming, husholdningsartikler og møbler mv. Dette er utgifter som er dekket i den / de voksnes sats.

Avsetning til de eldste barna (11-18 år) har økt de siste årene og utgjør per i dag om lag 2/3 av satsen for en voksenperson i parforhold. Avsetningen gjelder uansett om barnet er 11 år eller 18 år, og fremstår romslig for de yngste barna i denne aldersgruppen og

tilstrekkelig for de eldste barna. Intrum mener således at det ikke er behov for en ny ungdomssats

Punkt 2

En ekstra avsetning til sparing av et mindre beløp, på for eksempel kr 500 per måned, antas å lett kunne gå inn i skyldners husholdningsbudsjett og dermed dekke annet enn det det var tiltenkt. Det oppgis at sparingen er ment å dekke uforutsette utgifter, og at skyldnere ved en slik månedlig «buffer» skal være bedre rustet mot mindre ekstraordinære utgifter. Vi mener at en slik ordning i tilfellet må forutsette at oppsparte midler ved gjennomført ordning skal fordeles til kreditorene.

Det mest effektive ville selvsagt være om skyldner administrerte dette selv, men mange ville kanskje få problemer med å følge opp sparingen i praksis. For de skyldnere som har løpende forvaltning fra Nav, kunne en løsning være at Nav bisto med fast avsetning til sparing hver måned. Det antas imidlertid at mange gjeldsordningsskyldnere vil administrere ordningen sin selv, og da vil det kanskje bli vanskelig å sette til side sparebeløpet hver måned på egen konto. En slik ordning kan i verste fall virke mot sin hensikt dersom skyldner ikke har avsatt sparebeløpet og heller ikke kan godtgjøre nødvendige ekstra avsetninger i perioden.

Det kan tenkes at sparing til eventuelt uforutsette utgifter ville ført til økt økonomisk innsikt og læring for enkelte skyldnere. Siden vi forutsetter at skyldner bare kan benytte sparingen til ekstraordinære avgifter, må restbeløpet forventes utbetalt til kreditorene. Vi ser for oss at det kan bli vanskelig å administrere og følge opp denne ordningen i praksis. Det er også naturlig å se behovet for sparing i sammenheng med forslaget om namsmannens mulighet til å gi betalingsfrie måneder eller betalingsutsettelse ved ekstraordinære utgifter.

Vi vurderer det uheldig dersom skyldner både skal få avsette ekstra midler som er tilgjengelig til forbruk, samtidig som det foreslås at namsmannen kan innvilge betalingsfrie måneder på grunn av ekstraordinære utgifter. Kun en av modellene bør i tilfellet vurderes. I motsatt fall blir det et for stort fokus på hvor mye ekstra skyldneren kan beholde utover livsoppholdet fremfor økonomisk måtehold og dekning til kreditorene. Vurderingen av om det skal innvilges ekstra avsetninger i løpet av perioden, bør ligge hos namsmannen og ikke hos skyldner. Intrum mener at månedlig sparing ikke bør innføres da dette i praksis vil innebære merarbeid for alle parter i en gjeldsordning.

Punkt 3

Mange skyldnere ber om ekstra avsetninger til transport. Dette er særlig tilfellet for dem som har behov for daglig bruk av bil. Ekstra avsetninger til helse er heller ikke sjeldent. Vår erfaring er at ekstra avsetninger til strøm og oppvarming har vært noe mindre aktuelt, frem til vinteren 2021 / 2022.

Fortsatt er det mange gjeldsordninger der det ikke bes om ekstra avsetninger til transport, helse, strøm og oppvarming. Vi antar at dette har sammenheng med at

livsoppholdssatsen fungerer godt og at denne er dekkende for mange skyldnere. Dersom nevnte avsetninger i fremtiden skal vurderes særskilt, vil vi tro at det kan føre til mye ekstra arbeid for namsfullmektigene som må innhente dokumentasjon for beregning av en eller flere av de ulike postene for utforming av hvert forslag til gjeldsordning. Beregning av enkeltavsetninger utenfor standardsatsene må i tilfellet bygge på faktiske kostnader, og ikke anslag.

Vi vil for øvrig bemerke at ekstra avsetninger til strøm mm blir hensyn tatt i årlig justering av livsoppholdssatsen da denne endres i tråd med inflasjonen. I flytende avtaler vil det for de fleste normale hushold derfor kun kunne være behov for eventuell ekstra avsetning til strømutfgifter det / de årene der det foreligger uvanlig store prishopp. For senere år må det antas at prisøkningen er hensyntatt gjennom indeksreguleringen av livsoppholdet.

Punkt 4

Det vil være god veiledning for alle parter dersom livsoppholdssatsen inndeles i utgiftskomponenter slik det var tidligere. Intrum ser det fordelaktig dersom en slik oversikt gjeninnføres med årlige oppdateringer.

Punkt 5

Mange vurderinger knyttet til gjeldsordning er skjønnsbasert. Det vurderes vanskelig å utforme absolutte regler knyttet til skjevdeling av utgifter mellom samboere / ektefeller. Høyesterett har uttalt at det skal foretas en bred, skjønnsmessig vurdering. Vår erfaring er at det ved stor forskjell i inntekt mellom skyldner og samboer / ektefelle er boutgiftene som er aktuell for skjevdeling. Vi har liten erfaring med at livsoppholdet skjevdeles. Intrum mener at dagens system, der man vurderer spørsmålet skjønnsmessig, er greit å forholde seg til. De foreslåtte avsetningene vurderes opp mot § 4-3 og § 5-4 a.

Dersom departementet kommer til at skjevdeling bør reguleres nærmere, foreslår vi at dette primært rettes mot boutgifter og avsetninger utenfor livsoppholdet.

Punkt 6

Betalingsplanene som Intrum mottar kan basere seg på alt fra faste og like månedlige beløp til persontilpassede og ulike månedlige beløp. Mange betalingsplaner er imidlertid lagt opp til jevn fordeling hver måned gjennom året. Vår erfaring er at dette fungerer tilfredsstillende.

Vi har fra tid til annen tatt opp dette temaet med ulike namsembeter, og tilbakemeldingene er ofte at skyldnere selv foretrekker å trekkes et høyere beløp i ti måneder gjennom året, mot større utbetalinger i juni og desember.

Intrum mener at skyldner må fordele alt overskudd hver måned i perioden, med unntak for eventuelle måneder med «overhopp» som er innvilget av namsmannen på grunn av ekstraordinære utgifter. Intrum har for øvrig ingenting imot at det eventuelt betales lavere dividende i ti måneder og tilsvarende mer i desember og juni, så lenge alt overskuddet gjennom året fordeles til kreditorene. Videre har vi ingen innvendinger til at skyldner etter råd og veiledning fra namsmannen tilpasser betalingsplanen til den enkeltes sak, slik det også praktiseres i dag. Vi har forståelse for at gjeldsordningssaker og den enkelte

skyldnerens behov kan variere fra sak til sak, og ser denne muligheten for personlig tilpasning som fordelaktig.

8. Solidargjeld og sameie i bolig - (Høringsnotatets kapittel 11)

Utkast til lovtekst § 4-8 første ledd bokstav a første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Omfatter panteretten hele boligen mens skyldneren eier en ideell andel, behandles en tilsvarende andel av fordringen etter første og annet punktum.

Nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

§ 7-2 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Ved pant i bolig som skyldneren eier en ideell andel av, bortfaller pantheftelsen i skyldnerens andel for den del av fordringen som faller bort etter § 4-8 første ledd bokstav a annet ledd.

Departementets forslag vil endre dagens praksis av behandling av lån og pant i bolig. Vi mener at en slik endring ikke er ønskelig. I utkastets kapittel 11 vises det særskilt til kjennelse Rt-2013-1581 der Høyesterett blant annet vurderte det underliggende ansvarsforholdet. Retten kom til at den mest rimelige løsningen var at bare halve solidargjelden kunne trekkes inn ved vurdering av hvilken gjeld som skulle betjenes med rente under en gjeldsordning. Intrum mener at prinsippene i kjennelsen er riktig.

I følgende eksempel tar vi utgangspunkt i en bolig som eies likt mellom skyldner og samskyldner. Bare skyldner søker gjeldsordning. Departementet foreslår å endre loven slik at skyldner skal betale dividende for den halvparten som ikke rentebetjenes (samskyldnerens halvpart). I de tilfellene der skyldner har overskudd i sin økonomi vil dividende til samskyldners halvpart av lånet medføre nedbetaling av hovedstol i perioden. Dersom boligen er verdt kr 2 millioner og lånet er på det samme beløpet, skal halvparten av lånet kr 1 million rentebetjenes i perioden og den andre halvparten skal motta dividende. Hvis skyldner har 50 % dividende i perioden vil samskyldneren kunne rentebetjene sin halvpart og boliglånet dessuten bli nedbetalt med kr 500.000 i løpet av gjeldsordningen.

En slik virkning vil selvsagt være svært gunstig for både skyldner og samskyldner, da det opparbeides friverdi i boligen i løpet av perioden. Endringen vil også være gunstig for den / de kreditorerne som har gjeld som kommer innenfor verdi + 10 % i gjeldsordningen da deres krav nedbetales raskere ved å bli tilført dividendemidler fra overskudd i gjeldsordningen. Slik vi forstår forslaget skal alle slike krav med samskyldner motta både rentebetjening og dividende. Intrum mener at foreslåtte endring strider med formålsbestemmelsen i gol § 1-1 om at *loven skal sikre at skyldneren innfrir sine forpliktelser så langt det er mulig.*

Ved å betale dividende til pantesikrede fordringer vil det gå tilsvarende ut over dividende til uprioriterte krav. I eksempelet foran vil en slik endring av loven medføre at kr 500.000 går til nedbetaling av eget og samskyldners boliglån på bekostning av dividende til usikrede fordringer. Slik vi ser det vil en slik virkning stride mot formålet med loven, rimelighetsbetraktninger og den alminnelige rettsfølelse. Den foreslåtte lovendringen vil favorisere skyldnere med høy inntekt som er sameier i en bolig med stort boliglån. Betydelige dividendemidler vil dermed bli overført til nedbetaling av samskyldnerens andel av boliglånet. I praksis vil mange samskyldnere være samboer, ektefelle eller annen nærstående av skyldner. Resultatet av forslaget vil dermed bli at nedbetaling av halvparten av boliglånet i mange tilfeller vil gagne familie eller nærstående og opparbeide formue på dennes / deres hånd.

Departementet foreslår videre endring i § 7-2 første ledd der panteheftelsen utover skyldnerens ideelle andel skal bortfalle. Vi mener at virkningen av en gjennomført gjeldsordning ikke kan være å endre det underliggende avtaleforholdet mellom skyldner, samskyldner og långiver. De avtaler som er inngått må bestå også etter en gjeldsordning, ikke uthules eller endres. Vi mener også at den foreslåtte endringen om at panteheftelsen skal bortfalle for den andelen av fordringen som faller bort etter § 4-8 første ledd bokstav a er meget uheldig. Dette vil gripe direkte inn i det underliggende avtaleforholdet og det vil oppstå et stort misforhold mellom de underliggende dokumentene lagt til grunn for avtalen og den nye situasjonen etter gjennomført gjeldsordning.

Ved gjennomført gjeldsordning vil den opprinnelige avtalen med långiver ikke lenger reflektere den endrede situasjonen. Det foreligger ingen avtale med banken om hvordan lånet videre skal betjenes. Vi antar at en følge av dette vil være at alle slike lån der pantet er blitt endret, må bringes til forfall for å rydde opp i det endrede kontraktsforholdet mellom partene.

Oppsummering:

En revidering av loven bør ikke føre til at skyldner kan nedbetale andelen av boliglån som ikke skal rentebetjenes, med dividendemidler. Dagens praksis som legger opp til at denne andelen må rente- eller lånebetjenes av samskyldner fungerer godt, og er i tråd med formålsbestemmelsen for loven. Det er ønskelig at § 4-8 a endres i tråd med dette. Videre må pantet ikke nedsettes for skyldner utover eiendommens verdi + 10 % ved gjennomført gjeldsordning. Samskyldneransvaret må få betydning for den andelen av gjelden som skal bestå ved gjennomført gjeldsordning.

9. Innbetaling av dividende, betalingsplaner mv. - (Høringsnotatets kapittel 12)

Departementet ber om høringsinstansenes syn på følgende forslag:

1. Det strammes inn på bruken av dynamiske betalingsplaner. Slike betalingsplaner bør i større grad forbeholdes saker hvor statiske betalingsplaner er uegnet på grunn av at betalingsevnen varierer gjennom året.

Det er flere fordeler med dynamisk modell. Skyldnerne skal sette av alt overskudd hver måned utover godkjente avsetninger og fordele dette forholdsmessig en gang i året til fordringshaverne som skal motta dividende. Denne modellen er arbeidssparende for namsmennene da flytende betalingsplan er noe mer «elastisk» enn gjeldsordninger med faste betalingsplaner. Dersom avtale med flytende betalingsplan følges slik den er tenkt, vil det også gi en korrekt fordeling av faktisk overskudd gjennom perioden.

Vår erfaring er at de største misligholdene oftest oppstår i gjeldsordninger med dynamisk modell. Det er ikke uvanlig at vi kan oppdage avtaler med mislighold på flere hundre tusen kroner. Skyldner kan ha unnlatt å fordele all dividende forutgående år, eller bare betalt en liten del av overskuddet. De store restansene skyldes ofte betydelig inntektsøkning som først blir oppdaget hos Intrum ved elektronisk innlesning av årlige skattemeldinger. I disse misligholdssakene har kreditorene som hovedregel ikke blitt orientert om inntektsøkningen fra skyldner selv, og opplysningsplikten jfr. gol § 6-4 er derved ikke overholdt.

Vårt inntrykk er at mange skyldnere ikke nødvendigvis betaler inn månedlig overskudd fortløpende til fordelingskontoen hos namsmannen. Mange synes å ha problemer med å sette av det månedlige overskuddet fortløpende. Når det er klar for årlig fordeling kan det være lite eller intet som er satt til side for utbetaling. I Oslo og enkelte andre steder betaler skyldner til en konto hos namsmannen som fordeler innestående forholdsmessig til kreditorene én gang i året. Enkelte distrikt opererer med at skyldner selv skal sette av overskuddet på en privat dividende-konto for årlig utbetaling. Det kan være vanskelig for mange skyldnere som skal leve på et nøkternt budsjett å akkumulere verdier på egen konto uten å skulle bruke av det. I de tilfellene der det vurderes mest hensiktsmessig at skyldner skal ha en flytende avtale, bør skyldner få tilbud om tett oppfølging.

Noen ganger har mislighold med flytende avtaler ført til overgang til faste betalingsplaner, kanskje med bistand slik at namsmannen, Nav eller annen tillitsperson forestår utbetalingene. Betalingsplaner synes lettere å følge for skyldner. Dersom betalingsplanene er utarbeidet med samme beløp gjennom perioden, kan det legges inn fast trekk i nettbanken for de enkelte sakene. Hvis fordringene utgjør mindre beløp, er det mange namsembeter som foreslår «tidlig dividende» slik at disse kravene kan anses oppgjort med mindre gjeldsordningen skulle bli opphevet eller tilsidesatt, jfr. § 6-2 tredje og fjerde ledd.

Fordelen med denne ordningen er selvsagt at mange mindre krav fortløpende kan bli «kvittert ut», og skyldner behøver deretter bare å forholde seg til utbetaling av dividendene til de største kravene videre i perioden. Vi har for øvrig innspill til at dersom gjeldsordningen omgjøres, jfr. gol § 6-2 første ledd, på grunn av større enkeltutbetalinger til skyldner (for eksempel arv, gevinst eller lignende), må beløpet også fordeles til saker med «tidlig dividende». Dette vil i tilfellet være en endring av dagens praksis da saker med «tidlig dividende» anses å være ute av ordningen med unntak der gjeldsordningen blir opphevet eller tilsidesatt. Større enkeltutbetalinger skjer ikke så ofte, men vil ha stor betydning for oppgjør til enkeltsakene i de gjeldsordningene det gjelder. Ved endring i inntekten bør kravene fortsatt anses å være ute av ordningen, slik det praktiseres i dag. Intrum aksepterer «tidlig dividende» for krav opptil kr 50.000.

Intrum tror det kan være mer fordelaktig for mange skyldnere å ha en gjeldsordning med faste betalingsplaner da det ofte anses lettere å følge enn dynamisk modell. Dersom det strammes inn på bruken av denne modellen, forventer vi færre saker med mislighold. Videre vil det være lettere for kreditorene å følge med på at forventet dividende blir betalt i tråd med avtalen. Det må være ønskelig for alle parter at misligholdet oppdages før det blir snakk om veldig store restanser.

Oppsummering:

Intrum har ingen innsigelse til departementets forslag om å stramme inn på bruk av dynamisk modell. I de tilfeller der det vurderes mest hensiktsmessig med årlig fordeling i henhold til dynamisk modell, bør det fortsatt være mulig. Skyldner bør i tilfellet få tilbud om tett oppfølging slik at avtalen overholdes som forutsatt. Dersom skyldner har variabel inntekt og gode forutsetninger for å kunne følge opp en slik avtale, bør det fortsatt være mulig. Dette vil også kunne være fordelaktig for namsmannen ved at det er mindre aktuelt med utsendelse av endringsforslag i disse sakene.

Departementet ber også om uttalelse til to andre punkter i kapittel 12.

12.5.1.3 Bør dividenden tvangsinnføres?

Som følge av begjæring om opphevelse har enkelt skyldnere fått oppfølging ved trekk fra namsmannen eller frivillig forvaltning. Fremtidig innbetaling til saken har på den måten blitt antatt som sikre og en del av våre begjæringer om opphevelse har derfor blitt trukket. Enkelte skyldnere har frivillig forvaltning og tett oppfølging i dag. For de som har svakest forutsetninger til selv å administrere gjeldsordningen sin, vurderes en slik mulighet ønskelig.

Løpende trekk fra namsmannen i gjeldsordningsperioden vil i større grad sikre gjennomføring av avtalen. En ulempe med denne løsningen er at den kan bli ressurskrevende for namsmannen i forbindelse med endringssaker. Vi antar imidlertid at det rent teknisk kunne blitt utarbeidet en fordelingsnøkkel for dividendesaker, slik at det bare var trekkbeløpet som måtte endres i systemet fra namsmannen side.

Læringsaspektet ville imidlertid komme i bakgrunnen ved en slik løsning. Skyldner på sin side ville rent faktisk fått større mulighet til å gjennomføre gjeldsordningen og derved oppnådd økonomisk rehabilitering. For kreditorene ville det også være en god løsning. Av hensyn til skyldnerens videre håndtering av egen økonomi, foreslår vi det i tilfellet kombineres med et tilbud om kurs i personlig økonomi mot slutten av perioden.

12.5.1.4 Innspill fra Skatteetaten

Intrum er positive til digitalisering av dividendeutbetalinger og der det gis mulighet for inntekstopplysninger og innsynsløsning. Dersom det utvikles en digital flate slik at kreditorene også får varsler ved inntektsendringer i form av betalingsplaner, vurderes det positivt både for skyldner, namsmannen og kreditorene. Det antas at optimal digitalisering vil kunne medføre ressurs- og kostnadsbesparelser for partene, særlig for namsmannen og kreditorene. Dersom løsningen ville føre til at flere skyldnere overholdt avtalen sin, ville det være rimelig å forvente mindre belastning på tingrettene. Skyldner ville med en slik ordning få svært god oversikt over gjeldsordningsavtalen og detaljene knyttet til kravene, herunder betalingspliktene i avtalen. Dersom en slik løsning på sikt skulle bli innført, må det forutsettes at skyldner fortsatt har informasjonsplikt og ansvar for å følge opp avtalen i forhold til kreditorene.

Skyldnere med næringsgjeld - (Høringsnotatets kapittel 13)

Intrum mener at dagens regler fungerer godt, og at hovedregelen om en periode på fem år for tidligere næringsdrivende videreføres. Departementet peker på at tidligere næringsdrivende for eksempel kan ha kommet uforskyldt i den situasjonen at vedkommende har måttet avvike virksomheten med tap, for eksempel på grunn av pandemi eller nedgangstider. Gjeldsordningsloven kom i stand som følge av den økonomiske nedgangstiden på slutten av 1980-tallet. Mange hadde uforskyldt kommet i økonomiske problemer som følge av konjunktorene, ikke som følge av personlige valg. Denne gruppen burde få en ny sjanse, og hovedregelen om en periode på fem år for søkergruppen ble fastslått.

I dette kapittelet er spørsmålet om perioden bør settes kortere enn fem år for personer som uforskyldt har kommet i økonomiske vanskeligheter, men nå er spørsmålet knyttet til næringsdrivende. Vi har forståelse for at det kan være hensyn som taler for at tidligere næringsdrivende som uforskyldt har kommet i økonomiske vanskeligheter, kan ha behov for raskere økonomisk rehabilitering. Imidlertid opprettholder vi at hensynet til kreditorene også må veie inn i denne vurderingen. Tidligere næringsgjeld kan dreie seg om store beløp, og mange med næringsgjeld har betydelig totalgjeld som foreslås ettergitt med fratrukk for dividende. En redusert periode fra fem til tre år vil i utgangspunktet medføre at kreditorene kun får 3/5 dividende i forhold til det som ville vært mottatt over en periode på fem år. Tidligere næringsdrivende er ofte en ressurssterk gruppe med overskudd i gjeldsordningen. En reduksjon av perioden vil derfor i mange tilfeller få stor betydning for hvor mye tap kreditorene må bære. Risikoen knyttet til næringslån kan i ytterste konsekvens få betydning for tilgangen til kreditt samt for kostnaden ved denne typen lån.

Dersom skyldner etter kun tre år med gjeldsordning igjen skal kunne starte næring, kan det tenkes at enkelte ville kunne spekulere i dette. Det vil også kunne virke konkurransevridende for andre innen samme næring. En oppmykning slik det er foreslått kan innebære at risikoen ved oppstart reduseres for gjeldsordnings søkeren, mens konkurrentene som følger opp sine forpliktelser får en betydelig forverret konkurransesituasjon. Videre vil det kunne oppfattes støtende for andre skyldnere og

samfunnet for øvrig at en tilsynelatende ressurssterk gruppe gjeldsordningssøkere skal kunne oppnå en kortere periode enn det andre må belage seg på.

Dersom departementet skulle vurdere en unntaksregel om periode på tre år for dem som uforskyldt har måttet avvikle næringen, mener vi at det det i alle fall må foreligge særegne forhold som kan begrunne et slikt unntak.

10. Gjeldsordningsperiodens lengde - (Høringsnotatets kapittel 14)

Departementet ber om høringsinstansenes syn på følgende forslag:

1. Gjeldsordningsperioden skal normalt være fem år. Det skal imidlertid bli lettere å fastsette en kortere gjeldsordningsperiode, av sosiale hensyn.

Alternativ til forslag 1: Gjeldsordningsperioden kan ikke være lengre enn fem år. Dersom en gjeldsordning blir endret, kan gjeldsordningsperioden forlenges til syv år.

En god del gjeldsordninger misligholdes, og i praksis aksepterer kreditorene mange frivillige endringsforslag når det tilbys kompensasjon for oppståtte restanser. Det er ikke helt uvanlig at en skyldner begjærer endring både en og flere ganger for å dekke restanser. Av den grunn har enkelte perioder blitt betydelig forlenget. Dersom muligheten for dette skal reduseres ved en kortere totalperiode på syv år, vil det også ramme skyldnere som ønsker å foreslå kompensasjon for tidligere mislighold.

Ved frivillige forhandlinger kan en forlengelse av perioden for eksempel kompensere for stor andel nyere gjeld, forslag om store avsetninger som skyldner ønsker, men som Intrum vurderer å være ut over «det som med rimelighet trengs», jfr. gol § 4-3. Muligheten for å forlenge perioden for å avhjelpe slike forhold, har bidratt til at det har vært noe forhandlingsrom for å komme frem til en minnelig avtale med skyldner uten at saken videresendes til tingretten for avgjørelse.

I departementets forslag 1 står det at det skal bli lettere å fastsette en kortere periode enn normalperioden på fem år, av sosiale hensyn. Vi har forståelse for at det i enkelte tilfeller kan aksepteres en kortere periode, og unntak praktiseres også i dag. Imidlertid mener vi at det fortsatt må foreligge særskilte grunner for å fastsette en kortere periode. Det er vist til at dette for eksempel kan være tilfelle for skyldnere med små barn, alvorlig sykdom eller høy alder. Småbarnsforeldre som søker gjeldsordning får avsatt livsopphold til barnet / barna ut fra alderskategori. Vi viser til kapittel 7, punkt 1 der vi peker på at avsetning til barns livsopphold har økt de siste årene. Intrum mener derfor at det må foreligge særskilte sosiale forhold for at hovedregelen kan fravikes. Det ville være ønskelig med eksempler i forarbeidene som kan gi veiledning for når en kortere periode bør fastsettes.

Adgangen til redusert periode bør fortsatt være en unntaksbestemmelse, og må begrunnes ut fra spesielle forhold på skyldner side. En gjeldsordning kan innebære store

ettergivelser for kreditorene. Av hensyn til den alminnelige rettsfølelse og betalingsmoral er det derfor viktig at balansen mellom skyldners økonomiske rehabilitering og kreditorenes mulighet for oppgjør, ikke forskyves for mye.

Oppsummert:

For Intrum fremstår forslag 1 som den beste løsningen. Ved nærmere presisering av hvilke sosiale forhold som kan kvalifisere for en kortere periode, vil flere skyldnere kunne få en kortere periode når særskilte forhold foreligger. Muligheten til å forlenge perioden ved for eksempel friverdi i boligen, mye prioritert gjeld og kompensasjon for mislighold av ordningen, bør bestå slik det er i dag. Det siste kan også ses som et gode for skyldnerne ved at flere som har restanser i gjeldsordningen, får mulighet til å dekke misligholdet og gjennomføre ordningen.

11. Oppgjør ved innbetaling av engangsoppgjør - (Høringsnotatets kapittel 15)

Departementet ber om høringsinstansenes syn på følgende alternative forslag:

1. En gjeldsordning kan gå ut på betaling av et engangsbeløp som endelig oppgjør. Beløpet skal minst tilsvare den samlede dividende skyldneren antas å kunne ha betalt i løpet av en periode på fem år.
2. En gjeldsordning kan gå ut på betaling av et engangsbeløp som endelig oppgjør. Beløpet skal minst tilsvare 25 prosent av skyldnerens samlede gjeld.
3. Dersom det må antas å gi kreditorene bedre dekning enn en ordinær gjeldsordning, kan en gjeldsordning gå ut på betaling av et engangsbeløp som endelig oppgjør.

Som departementet er inne på er engangsoppgjør vanlig ved utenrettslige forhandlinger. Siden egetforsøket i stor grad foreslås falt bort, kan det bli mer aktuelt å gjøre bruk av denne muligheten i en offentlig gjeldsforhandling. Det er imidlertid flere momenter som kan tale mot sletting av gjelden etter et engangsoppgjør.

De siste årene har det vært økt fokus på hvitvasking. Det må derfor kunne dokumenteres hvor midlene kommer fra. Slik dokumentasjon må i tilfellet fremlegges for namsmannen.

Etter innføring av gjeldsregistre vil det være vanskelig å oppnå lån for refinansiering i ordinære banker. Løsningen vil antagelig i hovedsak være forbeholdt dem med familie, eller andre kontakter som er bemidlet og tilbyr bistand. Det kan gi skjeve utslag da en offentlig gjeldsordning for de fleste vil innebære å leve på budsjett over flere år, mens enkelte vil kunne «betale seg ut av ordningen» dersom de har tilgang til bistand fra nærstående, arbeidsgiver, forretningspartnere eller andre kontakter som er villige til å stille ressurser til disposisjon.

Videre vil skyldnere som har mulighet til å fremsette et engangstilbud ikke alltid ha egeninteresse i å opplyse saken på beste måte. Skyldner kan i noen tilfeller tenkes å ha kjennskap til forhold som innenfor en normal periode vil gjøre ham i bedre stand til å innfri

gjelden enn det som er tilfelle på søknadstidspunktet. Dersom dette er tilfellet vil det være i skyldners interesse å tilbakeholde slik informasjon.

For øvrig mener vi at det må løpe etterperiode i disse sakene. Dersom skyldner kort tid etter engangsutbetaling mottar arv, gave eller lignende, må reglen om tilsidesettelse, jfr. gol § 6-2 fjerde ledd komme til anvendelse. Vi viser for øvrig til 13 vedrørende etterperioden.

Intrum vurderer det mest hensiktsmessig at partene kan avtale et engangsoppgjør når alle er enige om det, og når løsningen fremstår ubetenkelig. Dersom slik enighet ikke oppnås, må skyldner forhandle om en ordinær gjeldsordning med periode. Vi mener at det bør være avtalefrihet på dette punktet.

Oppsummering:

I dette kapitlet har vi valgt å ikke knytte våre kommentarer direkte til ett eller flere av departementets alternativer. Intrum ønsker at partene skal ha mulighet til å forhandle om en løsning om engangsoppgjør. Slik vi ser det må imidlertid avtale komme i stand ved frivillig løsning. Dersom det ikke oppnås full enighet om en engangsutbetaling mellom partene, må skyldner fortsette forhandlingene om en gjeldsordning med periode. Der slik løsning kommer i stand må det løpe en etterperiode.

12. En enklere og mer effektiv behandling av endringssaker - (Høringsnotatets kapittel 16)

Departementet foreslår etter dette følgende regler for saksbehandlingen i endringssaker:

1. Namsmannen skal behandle kurante endringssaker som har liten økonomisk betydning eller som ikke er til skade for kreditorene.
2. Hvis skyldnerens økonomiske stilling blir vesentlig forbedret, skal vedkommende varsle namsmannen, som avgjør om gjeldsordningen skal endres.
3. Endringer som er til fordel for kreditorene, f.eks. når skyldneren mottar et større beløp (arv, gevinst el) eller får mulighet til å betale høyere dividende, skal avgjøres ved forenklet prosedyre.
4. Ved endring til skade for kreditorene skal begjæring fremmes for tingretten. Namsmannen kan likevel beslutte mindre endringer til skade for kreditorene uten at kreditorene uttaler seg (forenklet prosedyre) i følgende tilfeller:
  - a. Inntil to måneders betalingsfri periode pr år ved svekket betalingsevne som gir rett til endring, maksimum tre ganger under ordningen. Gjeldsordningsperioden forlenges ikke.
  - b. Inntil to måneders betalingsutsettelse pr år ved mislighold, svekket betalingsevne mv. som ikke gir rett til endring, maksimum seks måneder til sammen. Gjeldsordningsperioden forlenges tilsvarende.
  - c. Kurante endringssaker av mindre økonomisk betydning, f.eks. hvis skyldner får barn og må sette av til livsopphold for barnet, ved utgifter som er åpenbart nødvendige el.

5. Namsmannen kan beslutte at gjeldsordningen skal avsluttes før den utløper ved fullt oppgjør eller aksept av førtidig avslutning fra det samlede kreditorfellesskapet.
  6. Namsmannen kan beslutte endring ved forhold som beskrevet i gjeldende § 6-1 tredje ledd (uteglemt krav).
  7. Namsmannen kan beslutte endring ved forhold som beskrevet i gjeldende § 6-1 andre ledd (fall i boligverdi).
  8. Namsmannen kan beslutte endring ved forhold som beskrevet i gjeldende § 6-2 andre ledd (økning i boligverdi).
  9. Tingretten kan beslutte endring eller opphevelse etter en samlet vurdering, dersom skyldner fremsetter en endringsbegjæring i en opphevesssak. Skyldner skal opplyses om mulighet til å fremsette en søknad om endring. Krav om endring i forbindelse med en opphevesssak kan fremsettes innen ett år etter gjeldsordningens utløp.
  10. Regelen om tilsidesettelse av gjeldsordning ("etterperioden"), jf. gjeldende § 6-2 fjerde ledd, oppheves.
-

Intrum stiller seg i utgangspunktet positiv til forenkling av prosessen knyttet til endring av løpende gjeldsordninger. Som departementet omtaler i kapittelet er også vår erfaring at det er ulik praksis mellom namsebetene og domstolene ved håndtering av endrings- og omgjøringssaker. Det er derfor ønskelig at revideringen av loven fører til en mer enhetlig og forutsigbar håndtering av denne typen saker.

Intrum har ingen innsigelse til **punkt 1** i oversikten.

Punkt 2 i oversikten gjelder at skyldner skal varsle namsmannen ved vesentlig bedring av økonomien. Vi mener at opplysningsplikten i forhold til kreditorene ikke kan ses bort fra. Dersom skyldner kun skal informere namsmannen i slike tilfeller, må namsmannen ha plikt til å sende informasjon til kreditorene. I motsatt fall vil kreditorene få redusert sine partsrettigheter i avtalen. Det mener vi i tilfellet er feil og problematisk. Dersom det foreligger vesentlig bedring av økonomien må kreditorene fortsatt bli orientert om det. Informasjon kan gjerne sendes ut i forbindelse med endringsforslag. Men dersom namsmannen kommer til det ikke er grunn for endring av avtalen, mener vi at kreditorene i alle fall må bli kjent med hva den vesentlige bedringen av økonomien går ut på, og hvorfor namsmannen eventuelt mener det ikke gir grunnlag for endring.

I oversiktens **punkt 3** fremgår det at endringer til fordel for kreditorene (for eksempel arv, gevinst el) skal avgjøres ved forenklet prosedyre. Vi antar at dette også vil omfatte inntektsøkning og forbedre resultat for skyldner. I forbindelse med bedring av økonomien, og særlig ved mottak av større engangsbeløp fra for eksempel arv eller gave, ønsker skyldner ofte å beholde en del av beløpet selv. Formålsbestemmelsen tilsier at arv, gaver og vesentlig inntektsøkning i sin helhet skal komme kreditorene til gode dersom ikke annet er godtgjort. Med mindre det er snakk om ekstra avsetninger som kommer inn under punkt 4a eller 4b i oversikten, må kreditorene få forelagt forespørselen for uttalelse og godkjennelse.

Ved mindre endringer, jfr. oversikten **punkt 4b og 4c** har vi ingen innsigelse til at namsmannen foretar en beslutning. I punkt 4c er det nevnt avsetning til livsopphold for barn. Vi antar at dette også kan omfatte barnebidrag, samvær, barnepass osv. for barn som er kommet til i perioden.

Intrum er noe mer tilbakeholden i forhold til departementets forslag i **punkt 4a**. Dersom namsmannen skal kunne gi skyldnere «pusterom» i inntil tre ganger to måneder, vil det over en normalperiode utgjøre 1/10 av periodens lengde. I enkelte tilfeller vil det kunne innebære at kreditorene må akseptere ettergivelse av et halvt års dividende uten å ha fått mulighet til å uttale seg. Vi har forståelse for argumentene om en smidigere saksbehandling av endringssaker hos namsmannen, men mener at namsmannens mulighet til å innvilge betalingsfrie måneder må reduseres til fire måneder over en gjeldsordningsperiode. En slik reduksjon vil i praksis kunne avhjelpe saksbehandlingstiden hos namsmannen uten at det går for mye ut over kreditorene, som i tilfellet innsigelser blir henvist til å anke avgjørelsen til tingretten.

Intrum har ingen innsigelse til **punkt 5 og 6**. Vedrørende uteglemte krav viser vi for øvrig til vår uttalelse til kapittel 6.

Punkt 7 og 8 omhandler at namsmannen kan beslutte forhold ved endring av boligverdien. Intrum har erfart liten bruk av gol § 6-1 annet ledd og 6-2 annet ledd. Spørsmål knyttet til boligens verdi vil imidlertid ofte kunne dreie seg om store beløp, og vil derfor være av stor betydning og interesse for partene. Siden bestemmelsene i praksis ikke er så ofte i bruk, og det kan gi store utslag for innholdet i avtalen, mener vi at partene må få forelagt saken for uttalelse. Denne typen endringssaker må derfor være gjenstand for «ordinær prosedyre» hos namsmannen og ikke «forenklet prosedyre».

Vedrørende punkt 9: Det er nevnt at kreditorene i økende grad begjærer opphevelse etter at perioden er gjennomført. Intrum bestreber seg på i størst mulig grad å sende begjæringer før sluttdato for ordningen. Tidligere var vår rutine at det for mange gjeldsordninger ble foretatt en ekstra kontroll av avtalen i forbindelse med sluttdato. For en tid tilbake ble rutinen endret slik at den ekstra kontrollen foretas noen måneder før sluttdato. Dette er med tanke på at eventuell begjæring om opphevelse skal kunne sendes innenfor perioden.

Om lag 95 % av Intrums begjæringer om opphevelse i 2021 ble fremsatt innenfor perioden eller ved mottak av nye ligningsopplysninger etter sluttdato. Vi har ingen innsigelse til departementets forslag om at skyldner kan fremsette begjæring om endring som svar på begjæring om opphevelse inntil ett år etter gjennomført gjeldsordning. En slik endring fremstår forholdsmessig og riktig.

Siden gjelden per definisjon er ettergitt ved sluttdato, og skyldner likevel skal få mulighet til å begjære endring, ber vi om at departementet vurderer om gjelden formelt sett skal ettergis ved sluttdato eller ett år senere. Dette har betydning for ettergivelse av gjelden i kreditorenes system og fjerning av merknaden i Løsøreregisteret.

Punkt 10 i oversikten gjelder forslag om fjerning av etterperioden og at gol § 6-2 fjerde ledd oppheves. I dette punktet foreslår departementet å oppheve regelen. I kapittel 17 ber departementet om at det tas stilling til tre alternativer. Våre kommentarer til etterperioden fremkommer i neste avsnitt.

13. Tilsidesettelse av gjeldsordning ("etterperioden") - (Høringsnotatets kapittel 17)

Departementet ber om høringsinstansenes syn på følgende forslag:

1. Regelen om etterperiode tas helt ut av loven.

2. Alternativ 1 til forslag 1: Etterperioden skal bare gjelde i tilknytning til enkelte typer oppgjør, for eksempel engangsbeløp og ordninger uten gjeldsordningsperiode. 3.

Alternativ 2 til forslag 1: Etterperioden skal bare gjelde for gjeldsordningsperioder på tre år eller mindre.

Intrum mener at etterperioden bør bestå, i alle fall i noen grad. Selv om det er dividende i mange av gjeldsordningene må kreditorene bære betydelige tap. Ved revidering av loven foreslås det flere lempinger av regelverket som vil komme skyldner til gode. Den foreslåtte fjerningen av etterperioden er et av dem.

Det er kun ved vesentlig forbedring av økonomien som skyldes arv, gave gevinst el at skyldner plikter å varsle kreditorene som kan begjære hel eller delvis tilsidesettelse av gjeldsordningen. Loven sier intet om hvilke virkning det kan ha for gjeldsordningen dersom skyldner unnlater å varsle kreditorene når ettårsfristen til å begjære opphevelse etter gjennomført periode er utløpt. Dersom en skyldner skulle motta arv eller gave (i praksis utover 1 G) kort tid etter gjennomført gjeldsordning, kan det oppfattes støtende dersom kreditorene nylig har måttet ettergi vesentlig gjeld, mens skyldner får beholde hele beløpet selv.

Av de tre forslagene som departementet har skissert foreslår vi at etterperioden i alle fall består for gjeldsordningsperioder som har vært på tre år eller mindre, jfr. alternativ 2. Vi antar at alternativ 1, som gjelder avtaler om engangsoppgjør og ordninger uten periode, også vil kunne omfattes av alternativ 2.

Intrum har innspill til et fjerde alternativ. Siden det kan begjæres opphevelse av gjeldsordningen inntil ett år etter gjennomført periode, kan et alternativ være en etterperiode på ett år. En slik endring ville føre til at fristen for å begjære opphevelse, endring som følge av begjæring om opphevelse og hel eller delvis tilsidesettelse fikk samme frist på ett år etter sluttdato. Muligheten for å begjære opphevelse og tilsidesettelse ville falle bort fra samme tidspunkt. Dette ville i tilfellet være en mellomløsning der det ble tatt hensyn til både skyldner og kreditorene.